

Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld Gemeente Hengelo

Het gemeentebestuur van de gemeente Hengelo,

Overwegende:

dat het gemeentebestuur van Hengelo het, in verband met een effectieve en zorgvuldige aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, noodzakelijk acht om voor de medewerkers van de gemeente die meer dan vluchtige contacten hebben met burgers, een meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld vast te stellen met het doel deze medewerkers te ondersteunen in een effectieve en zorgvuldige omgang met signalen van kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld;

dat het gemeentebestuur voor wat betreft de stappen van de meldcode onderscheid maakt tussen medewerkers van wie, gelet op de aard van hun contacten met burgers en hun professionele verantwoordelijkheden, gevraagd mag worden dat zij zelf alle stappen van de meldcode zetten en medewerkers van wie, gelet op de aard van hun contacten met burgers en hun professionele verantwoordelijkheden, uitsluitend gevraagd kan worden dat zij signalen van kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld signaleren en deze signalen bespreken met de aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld van de gemeente;

Dat de medewerkers van wie gevraagd mag worden dat zij zelf alle stappen van de meldcode zetten, in deze meldcode worden aangeduid met de term *professionals* en dat de andere medewerkers worden aangeduid met de term *overige medewerkers*;

Dat als professionals binnen de gemeente Hengelo worden aangemerkt: beroepskrachten met meer dan vluchtige contacten met burgers van de afdelingen: WMO, Maatschappelijke Ondersteuning, Klantmanagement en Toetsing, Juridische Zaken en Beleid, Klantmanagement en Administratie en Handhaving en Bijzondere Regelingen

Dat als overige medewerkers binnen de gemeente Hengelo worden aangemerkt alle beroepskrachten met meer dan vluchtige contacten met burgers werkzaam voor de overige afdelingen van de gemeente Hengelo;

Dat als aandachtsfunctionarissen door het gemeentebestuur worden aangewezen de procesmanagers die voor de gemeente Hengelo werkzaam zijn;

Dat stap 1 van de meldcode zich richt op de professionals en op de overige medewerkers;

Dat de stappen 2 tot en met 5 van de meldcode zijn gericht op de professionals;

dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld, of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer en waarbij tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten. Onder het begrip huiselijk geweld wordt ook begrepen huwelijksdwang, eergeerelateerd geweld, vrouwelijke genitale verminking en ouderenmishandeling;

dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;

In aanmerking nemende:

De wet bescherming persoonsgegevens;

De Wet op de jeugdzorg;

De Wet maatschappelijke ondersteuning;

Stelt de volgende meldcode voor de medewerkers van de gemeente Hengelo vast:

I. STAPPENPLAN BIJ SIGNALLEN VAN HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Stap 1. In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die het vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten in kaart en leg deze vast.

Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Zorgvuldig vastleggen van gegevens:

- Beschrijf uw signalen zo feitelijk mogelijk;
- Legt u ook een vermoeden of een veronderstelling vast, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een vermoeden of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als het vermoeden of de veronderstelling later wordt bevestigd of ontcracht;
- Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd;
- Leg een medische diagnose alleen vast als deze is vastgesteld door een bevoegde beroepskracht;
- Hebt u zelf geen contact met de kinderen van de burger, dan kunt u 'oudersignalen' vastleggen, als de medische situatie of andere omstandigheden van burgers die ook ouder zijn mogelijkcrwijs een risico vormen voor de kinderen die van hen afhankelijk zijn,, zie hierover ook onderdeel II 'Kindcheck' van deze meldcode.

Overige medewerkers

De overige medewerkers bespreken de signalen die ze op basis van stap 1 hebben vastgelegd met de aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld van de gemeente. Deze laatste beoordeelt of, en zo ja welke stappen moeten worden gezet en overlegt hierover zo nodig met het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld.

De aandachtsfunctionaris legt de uitkomsten van de contacten met overige medewerkers vast evenals de stappen die hij naar aanleiding van deze contacten heeft ondernomen.

Stap 2. Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, het Steunpunt Huiselijk Geweld, of een deskundige op het terrein van letselduiding (forensisch geneeskundige).

Bespreek de signalen met een deskundige collega of met de aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld van de gemeente. Vraag zo nodig ook advies aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, aan het Steunpunt Huiselijk Geweld, of, via de aandachtsfunctionaris, aan een forensisch geneeskundige als er behoefte is aan een nadere interpretatie van letsel dat mogelijkcrwijs is veroorzaakt door geweld.

Stap 3. Gesprek met de burger

Bespreek de signalen met de burger.

Heeft u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de burger, raadpleeg dan een deskundige collega, de aandachtsfunctionaris en/of het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt

Huiselijk Geweld.

Het gesprek:

1. Leg de burger het *doel* uit van het gesprek;
2. Beschrijf de *feiten* die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan;
3. Nodig de burger uit om een reactie hierop te geven;
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen.

Stap 4. Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de burger het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling;

Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Overleg in geval van twijfel altijd (opnieuw) met het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling of met het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Stap 5. Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Hulp organiseren en effecten volgen

Meent u, op basis van uw afweging in stap 4, dat u de burger en zijn gezin redelijkerwijs *voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen:

- Organiseer dan de noodzakelijke hulp;
- Volg de effecten van deze hulp; en
- Doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt, of opnieuw begint.

Melden en bespreken met de burger

Kunt u de burger *niet voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen, of *twijfelt* u er aan of u voldoende bescherming hiertegen kunt bieden:

- Overleg over het doen van een melding vooraf met de aandachtsfunctionaris en met uw leidinggevende;
- Meld uw vermoeden bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of bij het Steunpunt Huiselijk Geweld en;
- Sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- Overleg bij uw melding met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld, wat u *na de melding*, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, *zelf* nog kunt doen om de burger en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen;

Besprek uw melding *vooraf* met de burger en/of met zijn ouders. Leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het *doel* daarvan is;

1. Vraag de burger uitdrukkelijk om een reactie;
2. In geval van bezwaren van de burger, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
3. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om de burger of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de burger of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen;
4. Doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de burger of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

II. KINDCHECK EN OUDERSIGNALLEN

Als er alleen contacten zijn met een volwassen burger, bestaat het risico dat mogelijke onveilige situaties voor zijn kinderen over het hoofd worden gezien. Daarom vraagt de meldcode van professionals om in sommige gevallen te onderzoeken of er kinderen zijn die (van de zorg) van de burger afhankelijk zijn. Dit wordt wel een *kindcheck* genoemd. Een kindcheck is alleen nodig als er door de medische conditie of door andere omstandigheden van een volwassen burger risico's kunnen ontstaan voor de veiligheid of de ontwikkeling van kinderen. Blijkt de burger inderdaad kinderen te hebben die van zijn zorg afhankelijk zijn, dan is ook op deze *oudersignalen* de meldcode van toepassing. Dit betekent dat de oudersignalen in kaart worden gebracht en dat de stappen van de meldcode worden gevolgd.

III TOEDELING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Verantwoordelijkheid van professionals en overige medewerkers

Professionals en overige medewerkers zijn verantwoordelijk voor de eerste stap van de meldcode: het zorgvuldig in kaart brengen van de signalen.

Verantwoordelijkheid van overige medewerkers en van de aandachtsfunctionarissen

De overige medewerkers zijn er na deze eerste stap verantwoordelijk voor dat zij deze signalen onder de aandacht brengen van de aandachtsfunctionaris. Deze laatste is er verantwoordelijk voor dat de signalen van de overige medewerkers effectief opgepakt worden, zo nodig in nauw overleg met het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Verantwoordelijkheid van professionals en van de aandachtsfunctionarissen

Professionals zijn zelf verantwoordelijk voor het zetten van zo nodig alle stappen van de meldcode, waarbij zij zich laten ondersteunen door de aandachtsfunctionaris of andere deskundige collega's. In alle gevallen van twijfel laten zij zich ondersteunen door de aandachtsfunctionaris en adviseren door het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling of door het Steunpunt Huiselijk Geweld. Als professionals overwegen een melding te doen, overleggen zij altijd eerst met de aandachtsfunctionaris en met hun leidinggevende. In geval van signalen van een professional is de aandachtsfunctionaris verantwoordelijk voor het geven van zorgvuldig advies en voor het effectief ondersteunen van de professional.

IV. STAPPEN IN GEVAL VAN VERMOEDENS VAN EERGERELATEERD GEWELD, HUWELIJKSDWANG OF VROUWELIJKE GENITALE VERMINKING

In geval van een vermoeden van eengerelateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwelijke genitale verminking, wordt meteen na de signalering in alle gevallen contact opgenomen met de aandachtsfunctionaris en daarna met het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld voor advies over de te zetten stappen of voor doorverwijzing naar een instantie die advies kan geven over de te zetten stappen.

Toelichting Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld Gemeente Hengelo

Aanleiding en doel van de meldcode

Vanaf 1 juli 2013 wordt het voor beroepskrachten in een aantal sectoren zoals (jeugd)gezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs en leerplicht, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, AWBZ zorg en jeugdzorg verplicht om bij signalen van kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld een meldcode te hanteren. Een meldcode is een stappenplan bij signalen van kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld. Doel van een dergelijke meldcode is beroepskrachten te ondersteunen in een effectieve en zorgvuldige aanpak van dit geweld. De meldcode moet worden gezien als een onderdeel van de kwaliteit van de dienstverlening die in de verschillende sectoren geboden wordt. Ofschoon met uitzondering van Leerplicht, de gemeentelijke diensten niet verplicht zijn een meldcode te hanteren, heeft het gemeentebestuur van Hengelo besloten om ook voor de beroepskrachten van de gemeente Hengelo een meldcode vast te stellen.

Meer dan vluchtige contacten met burgers

Deze meldcode richt zich op die medewerkers die (in sommige gevallen) meer dan vluchtige contacten hebben met burgers en in deze contacten mogelijk op het spoor komen van signalen van kindermishandeling of andere vormen van huiselijk geweld. Door vluchtige contacten uit te zonderen vallen bijvoorbeeld de afgifte van een paspoort, het verstrekken van zakken voor huishoudelijk afval en de aanvraag van een parkeervergunning niet onder het bereik van de meldcode.

Twee 'typen' medewerkers

Het uitgangspunt van de meldcode is dat degene die signaleert ook de stappen doorloopt. Maar dat is niet voor alle beroepskrachten met meer dan vluchtige contacten met burgers haalbaar. Daarom maakt de meldcode onderscheid tussen gemeentelijke medewerkers van wie, gelet op de inhoud van hun taken en hun verantwoordelijkheden, gevraagd kan worden om alle stappen van de meldcode te zetten en medewerkers van wie dit, gelet op de inhoud van hun taken en verantwoordelijkheden, niet gevraagd kan worden. De eerste groep wordt in de meldcode kortweg aangeduid met de term *professionals*, de tweede groep met de term *overige medewerkers*.

Tot de *professionals* behoren de medewerkers met meer dan vluchtige cliëntcontacten van de afdelingen: WMO, Maatschappelijke Ondersteuning, Klantmanagement en Toetsing, Juridische Zaken en Beleid, Klantmanagement en Administratie en Handhaving en Bijzondere Regelingen. Van deze professionals wordt verwacht dat zij zelf de stappen van de meldcode zetten. Zij kunnen zich daarbij wel laten ondersteunen door de aandachtsfunctionaris maar het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de aandachtsfunctionaris het zetten van de stappen overneemt.

Overige medewerkers zijn alle medewerkers van de gemeente van de andere afdelingen met meer dan vluchtige contacten met burgers, zoals bijvoorbeeld medewerkers van Veiligheid en Leefomgeving en van het Twentebad. Deze medewerkers komen in hun werk af en toe met mogelijke signalen van kindermishandeling of andere vormen van huiselijk geweld in aanraking. Van hen wordt verwacht dat zij deze signalen met een van de procesmanagers, die fungeren als aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld, bespreken. Deze laatste beoordeelt dan, in overleg met het AMK of het SHG, wat er verder nodig is.

Meldcode richt zich op geweld in huiselijke kring

De stappen van de meldcode zijn gericht op geweld in *huiselijke kring*, zoals geweld tussen twee (ex) partners, geweld van een ouder tegen zijn kind, van een kind tegen zijn ouder, tussen een nieuwe vriend of vriendin van een ouder en zijn kind, enzovoort.

Brede definitie van kindermishandeling en huiselijk geweld

Bij kindermishandeling en huiselijk geweld gaat het niet alleen om fysiek geweld. Ook psychisch geweld bijvoorbeeld in de vorm van vernederen, treiteren, schreeuwen of dreigen, valt onder deze begrippen, evenals vrouwelijke genitale verminking en seksueel geweld. En bij kindermishandeling moet zeker ook gedacht worden aan verwaarlozing.

NB: Als minderjarige kinderen getuige zijn van huiselijk geweld tussen hun ouders of tussen andere huisgenoten, wordt dit gezien als een vorm van kindermishandeling.

Ook geweld dat niet opzettelijk wordt gepleegd

Bij de vraag of er sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld is het niet van belang of de pleger de *bedoeling* had om geweld te plegen. Ook in al die gevallen waarin de pleger zijn slachtoffer uit onmacht of machteloosheid vernedert, misbruikt, slaat, of verwaarloost, is er sprake van kindermishandeling of een andere vorm van huiselijk geweld.

Burger als slachtoffer, getuige of pleger

De burger is in de termen van deze meldcode degene met wie de beroepskracht van de gemeente contact heeft. Deze burger zal niet altijd het slachtoffer van de kindermishandeling of het huiselijk geweld zijn. De burger kan ook als vermoedelijke pleger of als (minderjarige) getuige bij het geweld betrokken zijn.

Ondersteuning en advies van de aandachtsfunctionaris, van een deskundig collega en van het AMK of het SHG

Het signaleren van kindermishandeling en huiselijk geweld en het zetten van de stappen van de meldcode vraagt veel van professionals. Voor een zorgvuldige werkwijze is het belangrijk dat zij zich laten adviseren en laten ondersteunen. Daarom zijn de procesmanagers binnen de gemeente aangewezen als aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling. Daar kan iedereen terecht voor advies en ondersteuning. In sommige afdelingen zal de expertise van de aandachtsfunctionaris niet altijd nodig zijn omdat daar ook collega's aanwezig zijn die over voldoende kennis en vaardigheden beschikken om advies en ondersteuning te bieden. Daarom verwijst de meldcode zowel naar de aandachtsfunctionaris als naar de 'deskundige collega'. Biedt intern advies niet voldoende, dan kan, al dan niet via de aandachtsfunctionaris, ook altijd om advies gevraagd worden bij het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG). Eigenlijk is de kernboodschap aan iedereen die de stappen van de meldcode zet: doe het niet alleen: laat je intern en of extern adviseren en ondersteunen!.

Dossiervorming

Dossiervorming

Alle stappen, het overleg dat over deze stappen is gevoerd, het advies dat daarover is gegeven en de besluiten die op basis van de stappen zijn gezet, moeten, gemotiveerd, worden vastgelegd. Ook de visie van de burger op de signalen die met hem besproken worden en zijn reactie op een eventuele melding worden vastgelegd, evenals, in geval van een melding, de terugkoppeling van het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld aan de gemeente tot welke acties de melding heeft geleid.

Professionals leggen hun signalen en de stappen die zij zetten vast in het cliëntdossier.

Signalen van overige medewerkers en de stappen naar aanleiding van deze signalen, worden in een apart dossier vastgelegd door de aandachtsfunctionaris.

Als de aandachtsfunctionaris om advies wordt gevraagd door een professional legt de aandachtsfunctionaris in zijn eigen dossier vast: naam en adres van de burger, naam, functie en afdeling van de adviesvrager, aard van de signalen en het gegeven advies.

Stap 1. In kaart brengen van signalen

Waar het bij de eerste stap om gaat is dat signalen zo feitelijk mogelijk worden vastgelegd zonder dat daarmee een oordeel (kindermishandeling, verwaarlozing, enzovoort) over wordt gegeven.

NB: Medewerkers van de gemeentelijke diensten die voor iedere burger een dossier aanleggen, kunnen de gegevens over de signalen en de stappen in dit dossier vastleggen. Voor de afdelingen die niet over een 'cliëntdossier' beschikken *{Karin welke instructie geven we hier? }*.

Oudersignalen en kindcheck

Stap 1 maakt duidelijk dat er ook zorgen kunnen worden vastgelegd over andere gezinsleden met wie de medewerker zelf geen contact heeft. Zo kan een WMO consulent of een beroepskracht die de Wet werk en bijstand uitvoert, op basis van contacten met een ouder, grote zorgen hebben over de kinderen van deze ouder. Bijvoorbeeld omdat gas en licht zijn afgesloten, omdat een huisuitzetting dreigt, enzovoort. Ook al kan de beroepskracht geen uitspraak doen over de feitelijke situatie waarin de kinderen zich bevinden, want hij heeft de kinderen immers niet gezien, er is er in zulke gevallen wel aanleiding voor nader onderzoek naar de omstandigheden waarin de kinderen verkeren. Voor dit type oudersignalen is het van belang dat bij de volwassen burger een *kindcheck* wordt gedaan, dit wil zeggen dat wordt gevraagd of er kinderen zijn die (van de zorg) van de burger afhankelijk zijn. Niet voor alle contacten met burgers is een kindcheck noodzakelijk. Het gaat alleen om cliënten bij wie de hulpvraag en/of de omstandigheden waarin zij verkeren mogelijk een risico vormen voor een bedreiging van de ontwikkeling of de veiligheid van de kinderen.

NB: De overige medewerkers gaan met hun signalen na deze eerste stap naar de aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld. Deze beoordeelt of de signalen aanleiding vormen tot verdere actie, zo nodig in overleg of na advies van het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld. De aandachtsfunctionaris legt in een eigen dossier vast of en zo ja welke stappen hij naar aanleiding van de signalen van een medewerkers heeft gezet.

Het is overigens goed mogelijk dat de medewerker die de signalen bij de aandachtsfunctionaris onder de aandacht heeft gebracht, ook zelf nog bij eventuele vervolgstappen wordt betrokken. Waar het om gaat is dat in geval van signalering door een 'overige medewerker' de afwegingen en de verantwoordelijkheid voor het zetten van de stappen bij de aandachtsfunctionaris ligt.

Stap 2. Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Stap 2 biedt de professional de ruimte om intern overleg te voeren, bijvoorbeeld over de interpretatie van de signalen, over de te zetten stappen, enzovoort. Voor dit intern overleg is ook uitdrukkelijk de aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld beschikbaar.

Bij *iedere* stap van de meldcode geldt dat er ook altijd contact op kan worden genomen met het Steunpunt Huiselijk Geweld of het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (tot 2015 onderdeel van Bureau Jeugdzorg). Bij het Steunpunt en het Meldpunt is veel kennis aanwezig over mogelijke signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De medewerkers kunnen ook adviseren over de te zetten stappen en over het voeren van gesprekken met cliënten over de signalen.

NB: Bij het vragen van advies zet het Meldpunt of het Steunpunt zelf *geen* stappen in de richting van de burger of die van anderen. Het advies is dus uitsluitend gericht tot de adviesvrager. Adviesgesprekken vinden plaats op basis van anonieme gegevens van de burger. De beroepskracht die advies vraagt maakt zichzelf en zijn functie wel bekend bij het Meldpunt of het Steunpunt.

Stap 3. Gesprek met de burger

Openheid is een belangrijke grondhouding in de verschillende vormen van dienstverlening aan de burger. Daarom is stap 3 van de meldcode het gesprek met de burger (of met zijn ouders) om de signalen te bespreken. Soms zal het vermoeden door het gesprek worden weggenomen, dan zijn de volgende stappen van het stappenplan niet nodig. Worden de zorgen of de vermoedens door het gesprek niet weggenomen, dan volgen ook stap 4 en stap 5 van de meldcode.

Heeft de professional behoefte aan ondersteuning bij het gesprek, dan kan hij ook daarover advies vragen aan een collega, aan de aandachtsfunctionaris en/of aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Het doen van een melding *zonder* dat de signalen zijn besproken met de burger, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de burger, die van de professional zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als de professional goede redenen heeft om te veronderstellen dat de burger door dit gesprek het contact met hem zal verbreken.

Gesprek met kinderen en/ of ouders

Normaal gesproken zal er, als het om een minderjarige burger gaat, ook een gesprek over de signalen worden gevoerd met de ouder(s). Dit is niet alleen van belang als de ouders mogelijkwijs betrokken zijn bij het huiselijk geweld of de kindermishandeling, maar ook als dit niet aan de orde is. Want de ouders behoren, zeker als zij gezag uitoefenen, als regel te worden geïnformeerd over wat er bij hun kind speelt.

Een gesprek met een ouder kan achterwege blijven in verband met de veiligheid van het kind of die van anderen.

Stap 4. Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Stap 4 vraagt van de professional dat hij op basis van alle informatie die hij tot zijn beschikking heeft - de signalen, de ingewonnen adviezen en het gesprek met de burger – een inschatting maakt van het risico op geweld en van de schade die daardoor ontstaat.

Ook bij deze stap kan advies worden gevraagd bij deskundigen zoals de aandachtsfunctionaris. In geval van twijfel moet in alle gevallen advies worden gevraagd aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Stap 5. Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Na de weging van stap 4 komt de professional, zo nodig ondersteund door deskundigen, tot een besluit: zelf hulp organiseren of (ook) een melding doen. Waar het bij deze afweging om gaat is dat de professional beoordeelt of hij zelf, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in voldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren. In alle gevallen waarin hij meent dat dit *niet* of maar gedeeltelijk het geval is, doet hij een melding. Overweegt de beroepskracht een melding, dan overlegt hij altijd eerst met de aandachtsfunctionaris en met zijn leidinggevende.

Vanaf het moment dat de melding is gedaan, neemt het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld het *onderzoek* naar het huiselijk geweld of de kindermishandeling over. In het contact met het Steunpunt Huiselijk Geweld of het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling bespreekt de professional ook wat hij zelf, na zijn melding, binnen de grenzen van zijn gebruikelijke taakuitoefening, kan doen om de burger of zijn gezinsleden te beschermen en te ondersteunen.

Bij een melding verstrekt de professional aan het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling of aan het Steunpunt Huiselijk Geweld ook de naam en indien bekend het adres van de burger omdat het Meldpunt of het Steunpunt anders geen acties in gang kan zetten naar aanleiding van de melding.

Het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en het Steunpunt Huiselijk Geweld houden melders op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek en van de acties die in gang worden gezet.

Volgorde van de stappen

De stappen die zijn beschreven, zijn in een bepaalde volgorde gerangschikt, maar deze volgorde is niet dwingend. Het zal ook vaak voorkomen dat een aantal stappen, zoals het vragen van advies, op het (opnieuw) signaleren van mogelijk geweld, een aantal keren wordt gezet. Waar het om gaat, is dat de professional op enig moment in het proces alle stappen heeft doorlopen, voordat hij besluit om een melding te doen.

II. KINDCHECK

Voor het doel en de betekenis van de zogeheten kindcheck verwijzen we naar de toelichting bij stap 1.

III. TOEDELING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN

De wet eist dat in de meldcode duidelijk is welke functionarissen verantwoordelijk zijn voor het zetten van de stappen. Deze verantwoordelijkheden staan in feite al in de stappen beschreven, maar voor alle duidelijkheid zijn ze ook nog eens bij elkaar gezet in hoofdstuk III van de meldcode: overige medewerkers beperken zich tot signaleren en onder de aandacht brengen van de signalen bij de aandachtsfunctionaris, professionals zijn verantwoordelijk voor het zetten van alle stappen, waarbij zij zich zo nodig laten ondersteunen door de aandachtsfunctionaris en in alle gevallen van twijfel laten adviseren door Advies – en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld. Als zij overwegen een melding te doen overleggen ze altijd eerst met de aandachtsfunctionaris en met hun leidinggevende. T.a.v. professionals heeft de aandachtsfunctionaris de verantwoordelijkheid om hen zorgvuldig te ondersteunen, t.a.v. de signalen die de overige medewerkers onder de aandacht brengen, zet hij zo nodig vervolgstappen die leiden tot onderzoek naar en aanpak van het geweld (dat wordt vermoed). Als aandachtsfunctionarissen zijn door het gemeentebestuur aangewezen de procesmanagers.

IV. STAPPEN IN GEVAL VAN VERMOEDENS VAN EERGERELATEERD GEWELD, HUWELIJS DWANG OF VROUWELIJKE GENITALE VERMINKING

Bij specifieke vormen van geweld, zoals eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking, zijn andere stappen of een andere volgorde van stappen noodzakelijk. Bovendien vraagt de aanpak hiervan specifieke expertise. Daarom bepaalt de meldcode dat bij vermoedens van deze specifieke vormen van geweld contact wordt opgenomen met het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld voor advies (of doorverwijzing voor advies) over een zorgvuldige en effectieve aanpak.

Advies en Meldpunt Kindermishandeling en Steunpunt Huiselijk Geweld

Op dit moment zijn er twee instanties waar huiselijk geweld kan worden gemeld. Betreft het geweld minderjarigen, dan wordt de melding gedaan bij het Advies – en Meldpunt Kindermishandeling. Zijn bij de melding alleen meerderjarigen betrokken, dan wordt de melding bij het Steunpunt Huiselijk Geweld gedaan. Overigens werken deze twee instanties nauw samen en zorgen ze er ook voor dat iedere melding op de juiste plek terecht komt. In 2015 zullen de beide meldpunten worden samengevoegd.

De taak van beide meldpunten is het onderzoeken van vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld en het vervolgens zetten van de stappen die er toe leiden dat het geweld stopt en alle betrokkenen passende hulp wordt geboden. Als de ernst van het geweld of het belang van de slachtoffers daar aanleiding toe geeft kunnen beide meldpunten ook besluiten om politie en justitie in te schakelen.

Hengelo, november 2013